

REACTIE OP ARTIKEL 'TERUGHOUDENDHEID BEPLEIT BIJ TOEPASSING HUISHOUDWATER' (H₂O NR. 14/15 VAN 16 JULI J.L.)

Levering huishoudwater in Leidsche Rijn is verantwoord

Uit het artikel 'Terughoudendheid bepleit bij toepassing huishoudwater' in H₂O nr. 14/15 van 16 juli j.l. zou volgens het projectteam Leidsche Rijn afgeleid kunnen worden dat het risico voor de gebruikers van huishoudwater in Leidsche Rijn beduidend groter is dan de (voorlopige) norm voor drinkwater: minder dan één infectie per 10.000 personen per jaar. Uit een 'worst case' analyse van het RIVM in 1997 kan namelijk de conclusie getrokken worden dat door het gebruik van huishoudwater in wasmachines één op de vier gezonde volwassenen hieraan een zomergriepje kan overhouden. Het onderzoek naar gezondheidsrisico's is inmiddels voortgezet en de conclusie uit het nieuwe onderzoek (door Kiwa) geeft een geruststellender beeld. Hieronder vindt u de reactie.

Bij de besluitvorming rond het invoeren van huishoudwater in Leidsche Rijn is het uitgangspunt altijd geweest dat de toepassing van huishoudwater net zo veilig moest zijn als de toepassing van drinkwater. De normen voor veilig drinkwater zijn gebaseerd op de hoeveelheid drinkwater die wordt geconsumeerd. Huishoudwater wordt niet voor consumptie gebruikt, maar voor toiletspoeling, de wasmachine en het besproeien van de tuin. Hierbij kan de consument eventueel water binnenkrijgen via het inademen van aerosolen of via huidcontact.

Omdat tot voor kort geen gegevens beschikbaar waren over de hoeveelheid water waaraan mensen worden blootgesteld als ze huishoudwater voor de genoemde toepassingen gebruiken, heeft het RIVM twee jaar geleden een 'worst case' analyse uitgevoerd, waarbij zekerheidshalve hoge

blootstellingsniveaus zijn aangenomen. In de rapportage geeft het RIVM aan dat deze schatting een grote mate van onzekerheid kent. Het rijksinstituut raadde daarom aan de blootstelling beter te onderzoeken. Kiwa verrichtte dat onderzoek.

Uit dit onderzoek blijkt dat de mate van blootstelling beduidend lager is dan in de 'worst case' analyse was aangenomen. Berekend is hoe laag de concentratie van pathogene micro-organismen moet zijn om van veilig huishoudwater te kunnen spreken (minder dan één infectie per 10.000 personen per jaar). Waterleidingmaatschappij Midden-Nederland heeft metingen laten uitvoeren door Kiwa naar de concentratie pathogene micro-organismen in het

water dat als huishoudwater in Leidsche Rijn wordt gebruikt (de waterleiding Rijn-Kennemerland). De gemeten concentraties zijn vergeleken met de richtwaarden voor veilig huishoudwater (zie tabel).

De metingen geven aan dat de concentratie *Cryptosporidium*, *Giardia* en enterovirussen in het huishoudwater van Leidsche Rijn meer dan tien keer lager liggen dan de voorgestelde kwaliteitsrichtlijnen voor huishoudwater. De conclusie hieruit is dat het infectierisico dus ruim beneden de 1 per 10.000 personen per jaar ligt. Deze conclusie is begin dit jaar door het RIVM onderschreven. Op basis hiervan heeft de Inspectie Milieuhygiëne aan Waterleidingmaatschappij Midden-Nederland gemeld dat zij van mening is dat de levering van huishoudwater in Leidsche Rijn op een uit oogpunt van de volksgezondheid verantwoorde wijze kan plaatsvinden.

Foto: TU Delft, DIOC-DGO.

Vergelijking van de microbiologische kwaliteit van het huishoudwater in Leidsche Rijn met de richtwaarden voor veilig huishoudwater.

ziekteverwekker	concentratie in WRK-water	richtwaarde voor veilig huishoudwater
<i>Cryptosporidium</i>	0,03 per liter	< 0,2 per liter
<i>Giardia</i>	0,045 per liter	< 0,5 per liter
enterovirussen	0,03 per liter	< 0,1 per liter

De kans dat de bewoners van Leidsche Rijn geveld zullen worden door zomergriep is dus niet groter dan elders in Nederland en niet in verband te brengen met het gebruik van huishoudwater.

**mevrouw H. van Gelder-Visser
namens projectteam Leidsche Rijn**